

Хмельницький національний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

гуманітарно-педагогічного факультету

Л.Л. Станіславова

3 вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Долікарська медична допомога у невідкладних станах

Галузь знань
Спеціальність
Рівень вищої освіти
Освітньо-професійна програма
Обсяг дисципліни
Шифр дисципліни
Мова навчання
Статус дисципліни:
Факультет:
Кафедра:

01 Освіта / Педагогіка
017 фізична культура і спорт
Перший бакалаврський
Фізична культура і спорт
5 кредитів ЄКТС,
ОЗП. 12
Українська
Обов'язкова (цикл загальної підготовки)
Гуманітарно-педагогічний
Фізичної терапії, ерготерапії

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин					Курсовий проект	Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття				Самостійна робота, в т.ч. ІРС			Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
Денна	3	6	5/ 150	54	36		18	96			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та стандарту вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» першого бакалаврського рівня.

Програма складена _____ к.мед.наук, доцент Павлішен Ю.І.

Схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії

Протокол від "30" серпня 2019 р. № 1;

Зав. кафедрою фізичної терапії, ерготерапії _____ Базильчук О.В.

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету _____ Станіславова Л.Л.

Хмельницький 2019

2. Пояснювальна записка

Дисципліна «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 017 «Фізична культура спорт». Окрім того, вивчення дисципліни «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» у процесі професійної підготовки фахівців має важливе оздоровче, соціальне, педагогічне значення.

Пререквізити – «Фізіологія людини»; «Анатомія людини».

Кореквізити – «Теорія і методика обраного виду спорту», «практика за профілем майбутньої професії»

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Програмні компетентності: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

Програмні результати навчання: обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту; визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом; надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

Мета дисципліни: формування професійних знань, вмінь та навичок з долікарської допомоги, що мають забезпечити теоретичну та практичну підготовку бакалаврів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Предмет дисципліни: долікарська медична допомога

Завдання дисципліни:

1. Сформувати цілісне уявлення про долікарську медичну допомогу
2. Ознайомити з основними поняттями, теоретичними відомостями курсу.
3. Ознайомити із методикою надання долікарської допомоги.

Результати навчання. В результаті засвоєння дисципліни студенти повинні **уміти:** контактувати з потерпілим; здійснювати контроль за станом здоров'я; провести первинний огляд; визначити основні принципи оцінки стану постраждалих; **володіти:** навиками практичного застосування одержаних знань, використання сучасних методів та форм надання долікарської медичної допомоги постраждалим; долікарською медичною допомогою при травмах, переломах, вивихах, розтягах; визначити основні принципи оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях.

Зміст навчальної дисципліни: основні поняття долікарської допомоги при травмах, кровотечі і методи їх зупинки, різновиди ушкоджень, долікарська медична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.

3. Структура і зміст робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Структура залікових кредитів дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин, відведених на		
		лекції	практичні заняття	Самостійну роботу
1.	ТЕМА 1. Долікарська медична допомога як навчальна дисципліна.	6	4	10
2	ТЕМА 2. Кровотечі і методи їх зупинки.	6	2	14
3	ТЕМА 3.Порушення прохідності дихальних шляхів. Долікарська медична допомога.	4	2	10
4	ТЕМА 4. Різновиди ушкоджень в різних умовах. Долікарська медична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах.	4	2	14
5	ТЕМА 5. Надання долікарської медичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях.	4	2	10
6	ТЕМА 6. Долікарська медична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.	4	2	14
7	ТЕМА 7. Засоби масового ураження. Долікарська медична допомога.	4	2	10
8	ТЕМА 8. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах.	4	2	14
	Разом	36	18	96

3.2. Програма навчальної дисципліни

3.2.1. Зміст лекційного курсу

Теми	Назва теми	Кількість години
1.	ТЕМА 1. Долікарська медична допомога як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого. Долікарська медична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття долікарської медичної допомоги Правові аспекти надання долікарська медичної допомоги. Місце та обсяг надання долікарська медичної допомоги. Огляд місця пригоди, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження. Контакт з постраждалим. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом САВСДЕ (КОЛЕСО). Визначення рівня свідомості за шкалою APVU. Види ушкоджень Алгоритми надання долікарської медичної допомоги постраждалим <i>Література: [3,8].</i>	6
2	ТЕМА 2. Кровотечі і методи їх зупинки. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Техніка зупинки зовнішньої кровотечі: тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський	6

	<p>бандаж), підняття кінцівки. Кровоспинні засоби на марлевій основі, техніка застосування. Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Долікарська медична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання долікарська медичної допомоги.</p> <p><i>Література: [1,3,8,10].</i></p>	
3	<p>ТЕМА 3. Порушення прохідності дихальних шляхів. Долікарська медична допомога.</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, долікарська медична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.</p> <p><i>Література: [1,10].</i></p>	4
4	<p>ТЕМА 4. Різновиди ушкоджень в умовах. Долікарська медична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах.</p> <p>Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Протекція ран накладанням пов'язок. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладення пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів.</p> <p><i>Література: [8,9,10].</i></p>	4
5	<p>ТЕМА 5. Надання долікарської медичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях.</p> <p>Опіки, класифікація, ознаки, долікарська медична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, долікарська медична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, долікарська медична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, долікарська медична допомога в бойових і небойових умовах.</p> <p>Ураження електричним струмом, долікарська медична допомога. Особливості ураження бойовими вогневими сумішами, долікарська медична допомога. Дії кислот і лугів, долікарська медична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різного походження.</p> <p><i>Література: [4,8,10].</i></p>	4
6	<p>ТЕМА 6. Долікарська медична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.</p>	4

	<p>Причини, діагностика і долікарська медична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною, невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Долікарська медична допомога. Допомога при ураженні електричним струмом. блискавкою.</p> <p><i>Література: [1,10, 14].</i></p>	
7	<p>ТЕМА 7. Засоби масового ураження. Долікарська медична допомога.</p> <p>Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Долікарська лікарська медична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами.</p> <p>Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки.</p> <p>Радіопротектори Долікарська медична допомога в бойових та небойових умовах</p> <p><i>Література: [1,10].</i></p>	4
8	<p>ТЕМА 8. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, долікарська медична допомога.</p> <p>Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.</p> <p>Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання долікарська медичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах. <i>Література: [1,5].</i></p>	4
	Разом	36

3.2.2 Зміст практичних занять

№ теми	Тема практичного заняття	К-сть годин
1	Долікарська медична допомога як навчальна дисципліна. <i>Література: [1,6,8].</i>	4
2	Кровотечі і методи їх зупинки. <i>Література: [1,8,10].</i>	2
3	Порушення прохідності дихальних шляхів. Долікарська медична допомога <i>Література: [8,15].</i>	2
4	Різновиди ушкоджень в умовах. Долікарська медична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах. <i>Література: [1,5, 9].</i>	2
5	Надання долікарської медичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях. <i>Література: [1,10].</i>	2
6	Долікарська медична допомога при найпоширеніших невідкладних станах. <i>Література: [10].</i>	2

7	Засоби масового ураження. Долікарська медична допомога. <i>Література: [4,5,8].</i>	2
8	Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. <i>Література: [5, 8].</i>	2
Разом за семестр		18

3.2.3 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту практичних робіт, вивченню нового теоретичного матеріалу, підготовки до здачі заліку.

№	Зміст самостійної роботи	К-ть /год.
1	Опрацювання лекційного матеріалу №1 Підготовка до практичного заняття №1 <i>Література: [17,20].</i>	10
2	Опрацювання лекційного матеріалу №2 Підготовка до практичного заняття №2 Підготовка до контрольної роботи №1 <i>Література: [5,9,13].</i>	14
3	Опрацювання лекційного матеріалу №3 Підготовка до практичного заняття №3 <i>Література: [3,5,19].</i>	10
4	Опрацювання лекційного матеріалу №4 Підготовка до практичного заняття №4 Підготовка до контрольної роботи №2 <i>Література: [5,20].</i>	14
5	Опрацювання лекційного матеріалу №5 Підготовка до практичного заняття №5 <i>Література: [20,13].</i>	10
6	Опрацювання лекційного матеріалу №6 Підготовка до практичного заняття №6 Підготовка до контрольної роботи №3 <i>Література: [3,4,18].</i>	14
7	Опрацювання лекційного матеріалу №7 Підготовка до практичного заняття №7 <i>Література: [17,19].</i>	10
8	Опрацювання лекційного матеріалу №8 Підготовка до практичного заняття №8 Підготовка до контрольної роботи №4 <i>Література: [4,7,10].</i>	14
Разом за семестр		96

4. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції; практичні заняття; самостійна робота (робота з літературними джерелами, використання систем МУДЛ). Методи навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (дискусії, навчальні ігри, ситуації); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів).

Навчальна робота проводиться у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи. На лекціях подається основний програмний матеріал, який становить основу підготовки майбутнього спеціаліста. Даються головні відомості та рекомендації щодо виконання практичних завдань.

На практичних заняттях поглиблюються знання з основних питань, висвітлених на лекціях, і перевіряються знання студентів, отриманих на лекціях та в процесі самостійної роботи студента.

Самостійна робота студентів складається: закріплення пройденого матеріалу, з опрацювання рекомендованої літератури, виконання додаткових завдань.

5. Методи контролю.

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Методи оцінювання навчальних досягнень: усне та письмове опитування, контрольна робота, виконання домашніх завдань та виконання індивідуальних завдань.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості.

Оцінка, яка виставляється за виконання практичної роботи, складається з таких елементів: усне опитування студентів; знання теоретичного матеріалу з теми; своєчасне виконання індивідуальної роботи. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється поточними оцінками.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три

	несуттєві помилки.
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять проходять у вигляді контрольної роботи (КР) та індивідуальної роботи (ІР). Під час контролю визначається рівень засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни. Контрольні роботи проводяться на 4, 7, 10, 14 тижнях і має на меті перевірку знань за відповідними темами. Окрім того студенти отримують одну оцінку з виконання індивідуальних завдань. Оцінку відмінно за практичну роботу студенти отримують за виконання усі передбачені навчальною програмою навчальні завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання стану оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з дисципліни «Долікарська медична допомога у невідкладних станах», і проходить у вигляді заліку. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів робіт згідно із структурою залікових кредитів.

Оцінювання результатів навчання студентів за вагомими коефіцієнтами.

Контрольна робота				Захист індивідуальної роботи
КР 1	КР2	КР3	КР4	ІР
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

6. Рекомендована література основна література

1. Закон України “Основи законодавства України про охорону здоров’я”, 1992 (ст.37).
2. Закон України “Про екстрену медичну допомогу”, від 05.07. 2012 р. № 5081-VI.
3. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національна медична академія післядипломної освіти ім.П.Л.Шупика. [Гур’єв С.О., Миронець С.М., Рошнін Г.Г., Іскра Н.І., Кузьмін В.Ю., Падалка В.М., Терент’єва А.В., Мазуренко О.В., Олексенко І.І.]– К.: 2009 –

209 с.

4. Чепкий Л.П. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. К: «Вища школа», 2004. р. ст. 99 – 142.
5. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О.Крилюк, В.Д.Юрченко, А.А.Гудима та ін. — К.: НВП «Інтерсервіс», 2014. — 84 с.
6. Лекційний курс (модульне середовище ХНУ)

Додаткова література

7. Конституція України, 1996 (ст. 3, 16, 49, 50, 106, 138).
8. Військово-медична підготовка / Під редакцією Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2007. – 482 с.
9. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015. – 148 с.
10. Електронна версія Стандарту підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2) –<http://www.medsanbat.info/standart-pidgotovki-i-st-3-vidannya-2-pidgotovka-viyskovosluzhbovtsya-z-taktichnoyi-meditsini/> (назва з екрану).